

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Jitky Zavřelové a Lukáše Hloucha v právní věci žalobce: **J. S.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2021, čj. 10.01-000313/21-011, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2023, čj. 11 A 158/2021-49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a kasační stížnost

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím žalobci neurčila advokáta k podání ústavní stížnosti. Vysvětlila, že žalobce podal 75 žádostí za 16 let, a jedná se tedy z jeho strany o zneužití institutu určení advokáta. Navíc se jednalo o zjevně bezdůvodné uplatňování práva.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze. Městský soud žalobě shora označeným rozsudkem vyhověl a rozhodnutí žalované zrušil. Uvedl, že nevylučuje, že mnohonásobné a opakované podávání žádostí o určení advokáta může naznačovat „sudičství“ žadatele, resp. zneužívání institutu určení advokáta. Neobstojí ale samostatně, bez bližšího odůvodnění. Žalovaná pro svůj závěr o zneužívání práva na bezplatnou právní pomoc neodkázala např. na povahu sporů, pro něž byl historicky žalobci advokát určován, a není tedy patrné, zda se skutečně jednalo či nejednalo o oprávněnou obranu práv žalobce. Žalovaná neodůvodnila ani svůj závěr o zjevně bezdůvodném uplatňování práva. Neuvedla totiž žádné důvody, z nichž by plynula nesporná a jednoznačná neúspěšnost ústavní stížnosti. Městský soud proto rozhodnutí žalované zrušil jakožto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobci však nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce nebyl v řízení zastoupen a jako nezastoupenému účastníku mu nemůže být přiznána náhrada nákladů řízení stanovená paušální částkou;

vycházet lze jen z nákladů, jejichž vynaložení prokázal. Žalobce však vynaložení žádných nákladů neprokázal, a proto mu soud žádnou náhradu nákladů nepřiznal.

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Tu označil za blanketní; určité zdůvodnění však obsahovala. Argumentoval tím, že stěžovateli měla být přiznána náhrada nákladů řízení alespoň v rozsahu ceny korespondence, jak tomu bylo v jiném řízení u městského soudu. Rovněž požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Tyto žádosti odůvodnil a popsal své poměry.

II. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud posoudil splnění formálních požadavků kasační stížnosti a dospěl k závěru, že není přípustná. Napadený rozsudek má dva výroky; stěžovatel však nemůže kasační stížností napadnout ani jeden z nich.

[5] Prvním výrokem městský soud stěžovateli vyhověl; rozhodnutí žalované k návrhu stěžovatele zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Tento výrok odpovídal žalobnímu návrhu stěžovatele, a stěžovatel byl tedy v plném rozsahu úspěšný. Proti tomuto výroku proto stěžovatel kasační stížností brojít nemůže. Jednalo by se o tzv. subjektivně nepřipustnou kasační stížnost, která by napadala důvody rozhodnutí ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu NSS z 1. 7. 2015, čj. 5 Afs 91/2012-41, 3321/2016 Sb. NSS). Z obsahu kasační stížnosti ani neplyne, že by stěžovatel měl v úmyslu proti tomuto výroku kasační stížností brojít. To však není rozhodující (stěžovatel by mohl svou kasační stížnost rozšířit). Rozhodující je to, že proti prvnímu výroku stěžovatel kasační stížností brojít nemůže.

[6] Druhým výrokem městský soud rozhodl, že účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení. Z obsahu (byť blanketní) kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozumí, že právě proti tomuto výroku stěžovatel brojí. Proti výroku o náhradě nákladů řízení však kasační stížnost podat nelze (§ 104 odst. 2 s. ř. s.). A to ani tehdy, pokud stěžovatel sice brojí i proti hlavnímu výroku, avšak kasační stížnost proti tomuto hlavnímu výroku je nepřipustná (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 6. 2010, čj. 7 Afs 1/2007-64, č. 2116/2010 Sb. NSS, bod 31, usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 3. 2020, čj. 9 Afs 271/2018-52, č. 4024/2020 Sb. NSS, či usnesení NSS z 20. 12. 2012, čj. 1 Ans 17/2012-33).

[7] V této věci tedy stěžovatel – který byl v řízení před městským soudem v plném rozsahu úspěšný, pouze mu nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení – nemůže proti rozsudku městského soudu podat kasační stížnost. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost odmítl jakožto nepřipustnou dle § 104 odst. 2 s. ř. s. Učinil tak, aniž by rozhodoval samostatně o návrhu na ustanovení zástupce (od soudních poplatků byl stěžovatel osvobozen již městským soudem, a toto osvobození platí i na řízení o kasační stížnosti, viz § 36 odst. 3 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že v tomto případě nebylo možné důvod nepřipustnosti napravit, nebylo třeba o návrhu na ustanovení zástupce rozhodnout (viz rozsudek NSS z 30. 9. 2008, čj. 5 Ans 6/2008-48, 1741/2009 Sb. NSS). V nynější věci stěžovatel proti rozsudku městského soudu přípustnou kasační stížnost podat nemůže, a to bez ohledu na to, jak by kasační stížnost případně ustanovený zástupce doplnil či upravil. Za této situace nemělo smysl dále prodlužovat řízení, které stejně nemůže skončit jinak, než

pokračování

že bude kasační stížnost odmítnuta. Pokud by naopak bylo možné důvod nepřípustnosti napravit (například rozšířením kasační stížnosti), bylo by na místě předně rozhodnout o návrhu na ustanovení zástupce (viz analogicky rozsudek NSS z 24. 5. 2023, čj. 8 As 209/2022-33). O takový případ se však z výše uvedených důvodů nejedná.

III. Závěr a náklady řízení

[8] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené odmítl kasační stížnost jako nepřípustnou podle § 104 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) a § 120 s. ř. s.

[9] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá právo na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. června 2023

Milan Podhrázký
předseda senátu